

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav germánských studií

Posudek diplomové práce Bc. Anny Maškové

na téma

Aktivierende Methoden als Schlüssel zur effektiven Beherrschung der Grammatik in der Erwachsenenbildung.

(2019, 96 stran práce + 91 stran příloh)

Předkládaná diplomová práce se zabývá efektivitou využití aktivizačních metod při výuce gramatických jevů u dospělých studentů ve firemních kurzech. V teoretické části si autorka velmi dobře připravuje půdu pro svůj výzkum, popisuje zde všechny významné faktory, které charakterizují výuku dospělých (specifika výuky dospělých, Sprachlernbiographie, motivace), poskytuje přehled druhů jazykové výuky v ČR (druhy kurzů a jejich specifika, nároky a charakteristika vyučujících). Protože se její výzkum týká gramatických jevů, přináší také přehled o zařazení gramatiky v rámci Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SEERR). Autorka se rozhodla provést výzkum vlivu aktivizačních metod na efektivitu výuky, a proto ukotvuje tyto metody do širšího rámce a představuje je.

V praktické části nejprve formuluje hypotézy, popisuje průběh výzkumu a jeho metodologické aspekty (organizaci, účastníky, nástroje) a především prezentuje a interpretuje výsledky a vyhodnocuje dříve stanovené hypotézy.

Práce dále obsahuje shrnutí v němčině, češtině a angličtině, seznam použité literatury a velmi obsažnou (téměř stostránkovou) a cennou sadu příloh, které mohou posloužit jako inspirace pro všechny vyučující němčiny, kteří se rozhodnout využít aktivizačních metod ve své výuce.

Téma a provedení

Autorka pro svou práci zvolila téma, které je jí blízké. Sama vyučuje dospělé v jazykové škole, takže výsledky jejího výzkumu mohou sloužit jednak jí samotné, ale i ostatním vyučujícím. Téma a hloubka jeho zpracování je relevantní pro diplomovou práci, způsob výzkumu také, ovšem s tím, že se jako problematické může jevit, že (větší) část zkoumaných výukových jednotek sama vedla a zároveň posuzovala. Tohoto aspektu si je ovšem autorka vědoma a poukazuje na něj (str. 59) s tím, že usilovala i ve svých hodinách o maximální objektivní přístup. Reliabilita výsledků tedy může být částečně sporná. Při současné situaci a obtížnosti nalézt ochotné a spolupracující respondenty pro výzkumy podobného typu ji lze s jistou mírou shovívavosti prominout, resp. lze výsledky výzkumu relativizovat.

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Univerzita Karlova

Ústav germánských studií

Struktura, text, zdroje

Práce je přehledně strukturována, text je plynulý a přehledný, argumentačně vyvážený. Autorka v práci řádně cituje a odkazuje na použité zdroje. Text je také vhodně provázán křížovými odkazy. Zdroje uvedené v přehledu použité literatury jsou relevantní a dostačující.

Jako jedinou menší výtka lze označit, že práci chybí část, která by byla explicitně označená za závěr, v němž by se autorka vrátila k celému tématu práce, vyhodnotila by jej a přinesla by zevšeobecňující souhrn výsledků výzkumu (zde by se právě daly relativizovat výsledky výzkumu, které mohou být do značné míry podmíněné podmínkami, za kterých byl výzkum proveden). Nicméně z velké části se tyto informace objevují v kapitole 8, takže v práci nechybí. Jedná se tedy opět spíše o menší formální pochybení či doporučení.

Jazyk a forma

Práce je psána výbornou němčinou, je prosta výraznějších jazykových chyb, a pokud mohu soudit, je i stylisticky adekvátní. Formálně i rozsahově práce plně odpovídá (v případě rozsahu dokonce přesahuje) nárokům kladeným na diplomové práce.

Obsah

Dělení na teoretickou a empirickou část je v pořádku. Kap. 7, v níž autorka popisuje průběh výzkumu, jeho organizaci, účastníky a nástroje výzkumu by se možná lépe hodil do části metodologické než empirické. Vzhledem k tomu, že metodologická část ale není samostatně vydělena, může tato kapitola zůstat i v části empirické; nejedná se o zásadní prohršek.

Drobnější, spíše formální výtka se vztahuje k názvu kap. 4, který slibuje, že se bude zabývat pojetím a významem gramatiky v různých didaktických koncepcích či metodách. Její obsah se však věnuje výhradně SERR. Nejedná se o pochybení obsahové, protože výklad pojetí gramatiky v různých metodách není v přímém vztahu k tématu práce a výzkumu, ale spíš o pochybení formální. Navíc stručné nastínění metod nalezneme v kap. 5.1.

Z uvedených údajů je zjevné, že autorka si je vědoma obtíží, které s sebou nese fakt, že výzkum sama připravovala, část hodin též sama vedla, hodiny observovala a k tomu ještě veškerý materiál vyhodnocovala. Otázka subjektivity je tedy nasnadě a byly konzultovány již v průběhu vzniku práce. Způsob, jakým se autorka s tímto faktem ve své práci vypořádává, se nicméně zdá být správný. Jediným doporučením by bylo větší relativizování výsledků výzkumu.

Při čtení práce se objevily jen drobné nejasnosti či otázky, které mohou sloužit jako materiál při obhajobě práce:

- 1) Je pro Vás rozdělení časů sloves pro jednotlivé stupně dle SERR podle Riegger (kapitola 4.3.2 Tempusgebrauch nach den Sprachniveaus a příloha 1 – GER Grammatik) správné?

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav germánských studií

Souhlasíte s ním? Co takový slovesný tvar *möchte*, jeho zařazení do jazykového systému a četnost a důležitost jeho využití v reálné komunikaci?

- 2) Nemohly být výsledky pozorování v hodinách ostatních vyučujících, resp. chování studentů v nich, ovlivněny Vaší přítomností, jakožto přítomností cizí osoby?

S přihlédnutím k výše zmíněnému nelze než konstatovat, že předložená práce splňuje po všech stránkách nároky kladené na diplomovou práci. Velmi ráda tedy **doporučuji** práci k obhajobě a **navrhuji hodnocení výborně (1)**.

Mgr. Věra Hejhalová, Ph. D.
Praha, 9. 6. 2019